

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/15-01/21

URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 11. veljače 2015.

P.Z. br. 795

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. veljače 2015. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Borisa Lalovca, ministra financija, Igora Rađenovića, zamjenika ministra financija, Miljenka Fičora, pomoćnika ministra financija i glavnog državnog rizničara, dr. sc. Žanu Pedić i dr. sc. Maroja Langa, pomoćnike ministra financija, te Borisa Šuvaka, ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/15-01/07
Urbroj: 50301-05/16-15-2

Zagreb, 11. veljače 2015.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Borisa Lalovca, ministra financija, Igora Rađenovića, zamjenika ministra financija, Miljenka Fičora, pomoćnika ministra financija i glavnog državnog rizničara, dr. sc. Žanu Pedić i dr. sc. Maroja Langa, pomoćnike ministra financija, te Borisa Šuvaka, ravnatelja Porezne uprave.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG
POREZNOG ZAKONA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA

Opći porezni zakon (Narodne novine, broj 147/2008, u daljnjem tekstu: OPZ) donesen je 2008. godine i stupio je na snagu 1. siječnja 2009. godine. OPZ uređuje sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, odnosno prava i obveze sudionika u tom odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika) te postupovne odredbe za njihovu primjenu.

Od dana stupanja na snagu Opći porezni zakon mijenjan je i dopunjavan četiri puta s ciljem efikasnijeg i učinkovitijeg reguliranja odnosa između poreznih obveznika i poreznih tijela.

Dosadašnjim izmjenama i dopunama Zakona propisana je obveza podnošenja obrazaca poreznih prijava i izvješća potrebnih za oporezivanje u elektroničkim obliku, uključujući i davanje ovlaštenja ministru financija za donošenje pravilnika. Izvršene su izmjene i dopune odredaba OPZ-a radi usklađivanja s odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/2005 i 41/2008) i Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj 91/2010) te odredaba sadržanih u glavi IX. OPZ-a koje se odnose na razmjenu informacija između država članica Europske unije o isplaćenim kamatama na dohodak od štednje radi njihovog potpunog usklađenja s Direktivom Vijeća 2003/48/EZ i Direktivom Vijeća 85/611/EEZ.

Također, izmjenama i dopunama OPZ-a uveden je i institut proboja pravne osobnosti trgovačkih društava i odgovornosti za obveze čime se sprječava zlouporaba prava i omogućava provedba efektivne naplate od osoba i društava u čiju korist ili uz čiju pomoć su provedena zabranjena raspolaganja na štetu poreznog tijela kao vjerovnika i na štetu proračunskih prihoda i drugih javnih davanja. Uređeno je i javno objavljivanje popisa dospjelih i neplaćenih dugova kojim se ne narušava institut porezne tajne. Propisana je mogućnost sklapanja upravnog ugovora ili upravne nagodbe kao i mogućnost elektroničke dostave poreznog akta. Izmjenama i dopunama OPZ-a uveden je zakonski prijeboj dospjelog potraživanja poreznog dužnika prema državnom proračunu koji istovremeno ima evidentirane obveze na ime poreznog duga do visine poreznog duga, kao i mogućnost da, zbog uvjeta opće nelikvidnosti i lakše naplate postojećih obveza, Vlada Republike Hrvatske u iznimnim slučajevima, kada je to od interesa za Republiku Hrvatsku, na prijedlog ministra financija, donese odluku o podmirenju poreznog duga ustupanjem nekretnina. Izmijenjene su odredbe u dijelu koji se odnosi na ovršni postupak zbog otklanjanja dvojbi i poboljšanja postojećih odredbi te su preciznije uređene odredbe koje se odnose na ovrhovoditelja i ovršenika, s naglaskom na ulogu državnog odvjetništva kod vođenja postupka, žalbu i prigovor kod

određivanja roka za rješavanje o prigovoru, obustavu ovrhe u svezi uvjeta obustave, odgodu ovrhe kada ovrhu provodi Financijska agencija te provođenje ovrhe na nekretninama.

S obzirom da je 1. listopada 2012. godine na snagu stupio Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, broj 18/2012) kao novo zakonsko rješenje koje dužniku daje mogućnost za pravovremeno restrukturiranje uz suglasnost vjerovnika, propisano je postupanje Porezne uprave kao jednog od vjerovnika u postupcima predstečajne nagodbe.

Ukinuta je i odgoda naplate poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa te odgoda naplate poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa u slučaju pokretanja upravnog spora.

OPZ propisuje opće porezne odredbe te je izmjenama propisan i obvezatni sadržaj gotovinskog računa jer iako pojedini posebni porezni propisi imaju određene odredbe o sadržaju računa, cilj je da se izjednači sadržaj računa za sve djelatnosti.

Za sve obveznike poreza na dodanu vrijednost propisano je da porezne prijave podnose elektroničkim putem, a sve u cilju prijelaza na elektroničko poslovanje koje omogućava poreznim obveznicima brži i jednostavniji postupak i mogućnost trenutne provjere formalne ispravnosti obrasca.

Radi važnosti zaštite državnog gospodarskog interesa i manipulacije s rokovima zastare na štetu poreznog tijela kao vjerovnika, početak tijeka zastare definiran člankom 94. stavkom 3. OPZ-a posebno je određen za postupak utvrđivanja zlouporabe prava (proboj instituta osobne odgovornosti) prema člancima 158.a do 158.f OPZ-a. Posebno je određen početak tijeka zastare i za postupak ispitivanja izvora imovine prema članku 63. Zakona o porezu na dohodak.

Kod izvršenih uplata jasno se definira redosljed naplate poreznog duga unutar iste vrste poreza. Odredba o prodaji ili otpisu poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa je izmijenjena pa je tako pravima poreznog tijela u postupku predstečajne nagodbe i u stečajnom postupku ovlašten raspolagati čelnik tijela, a u predmetima vrijednosti iznad 10.000.000,00 kuna, ministar financija.

Odredba o otpisu dospjelog poreznog duga kada se tražbina s osnove poreza ne može naplatiti ni u postupku ovrhe te se otpisuje kao nenaplativa proširena je na dva slučaja: na slučaj sklapanja predstečajne nagodbe jer je to jedna od mogućih mjera financijskog restrukturiranja dužnika te na slučaj donošenja pravomoćnog rješenja o brisanju iz sudskog registra, a ne postoji osiguranje duga po osnovi poreznog jamstva.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Prilikom razmatranja instituta porezne tajne u hrvatskom poreznom zakonodavstvu uočeno je da u definiciji porezne tajne u OPZ-u nisu obuhvaćene informacije koje Republika Hrvatska zaprima od nadležnih tijela drugih država spontano, na zahtjev ili na automatski način koji će se odvijati od 1. siječnja 2015. godine te u odnosu na FATCA-u od rujna 2015. godine.

Očekuje se i „*Peer Review*“, Faza 1. Globalnog foruma o razmjeni poreznih informacija OECD, čiji je član Republika Hrvatska postala u 2014. godini, tijekom kojega će se ponovno otvoriti pitanje razmjene informacija.

Obzirom na navedeno, ovim Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama proširuje se i precizira definicija porezne tajne na način da se u definiciju iz članka 8. stavka 1. OPZ-a uključuju podaci koji se razmjenjuju, ne samo temeljem ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, nego i putem drugih međunarodnih ugovora te razmjena prema uredbi odnosno direktivama o administrativnoj suradnji i uzajamnoj pomoći između država članica Europske unije, kao i direktivi o kamatama na štednju koje vrijede u Europskoj uniji te sve buduće izmjene ovih akata.

U opseg izuzetka od obveze čuvanja porezne tajne iz članka 8. stavka 5. točke 8. OPZ-a nije uključena razmjena informacija na temelju Direktiva koje vrijede u Europskoj uniji jer je ona već propisana u članku 8. stavku 5. točki 10. OPZ-a.

Izmjene su nužne radi uključanja u opseg izuzetka od povrede porezne tajne Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, sukladno Zakonu o potvrđivanju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 1/2014) kao i Zakona o potvrđivanju Pisma suglasnosti o provedbi zakona između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Izmjene i dopune Pisma suglasnosti o provedbi zakona između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 1/2014).

Propisuje se ovlast poreznog tijela da donosi obvezujuća mišljenja o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika te se propisuje da će ministar financija pravilnikom propisati područje primjene, način, rok i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.

Institut obvezujućeg mišljenja jedan je od načina primjene i ostvarenja načela postupanja u dobroj vjeri. U hrvatskom poreznom sustavu načelo postupanja u dobroj vjeri uređeno je OPZ-om. No, pravni okvir za uređenje instituta obvezujućeg mišljenja postoji u odredbama Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009, u daljnjem tekstu: ZUP) koji uvodi institut jamstva stjecanja prava te u odredbama OPZ-a kojima je uveden institut postupanja u dobroj vjeri.

Institut obvezujućeg mišljenja poznat je u poreznim sustavima mnogih država. Komparativna porezna iskustva primjene obvezujućeg mišljenja pokazuju da se radi o institutu koji je neizostavan kao sredstvo izgradnje suvremenog poreznog sustava, u kojemu se velika pozornost poklanja zaštiti prava poreznih obveznika.

Propisuje se da poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu (Porezne uprave i Carinske uprave) i preko ustrojstvene jedinice Ministarstva financija nadležne za prikupljanje, kontrolu, analitičku obradu i razmjenu podataka bitnih za oporezivanje (Samostalni sektor za otkrivanje poreznih prijevара, a koji je ustrojen Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem

ustrojstvu Ministarstva financija koja je objavljena u Narodnim novinama, broj 134/2014) u čijim se postupcima na odgovarajući način primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona.

Propisuje se da su na poseban zahtjev Ministarstva financija, banke dužne podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa određenih osoba (pravni osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana), osim podataka o prometu tekućih računa i štednih uloga, dostaviti i u drugim rokovima, osim onih koji su već propisani OPZ-om - mjesečno ili tromjesečno odnosno kumulativno za razdoblje od 1. siječnja do posljednjeg dana izvještajnog razdoblja te su dužne dostaviti i podatke o prometima svih ostalih računa.

OPZ-om se propisuje da se porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-dužničkog odnosa mogu dostavljati elektroničkim putem uz izričit pristanak stranke. Ova odredba se nadopunjuje na način da se porezni akti mogu dostavljati i na zahtjev stranke. Propisuje se da se od 1. siječnja 2016. godine osobna dostava poduzetnicima može obavljati elektroničkim putem i bez zahtjeva ili izričitog pristanka stranke, a u svrhu vođenja efikasnijeg i ekonomičnijeg poreznog postupka.

Naime, ovom odredbom otvara se mogućnost daljnjeg korištenja suvremenih dostignuća informacijsko-komunikacijske tehnologije u poreznom postupku, kako bi se pojednostavio porezni postupak i kontakt poreznih obveznika s poreznim tijelom, a sve s ciljem praćenja standarda i razvoja informatičkog društva, unaprjeđenja poslovnih procesa korištenjem informacijskih tehnologija, olakšavanja, pojednostavljenja i ubrzanja ispunjavanja poreznih obveza i smanjenja troškova poreznog postupka.

Nadalje, uvode se i novine u pogledu prava poreznih obveznika na ispravak porezne prijave. Tako se, ispravak prijave može izvršiti na poziv poreznog tijela u roku koje odredi porezno tijelo, a uvjete, način i rokove primjene ispravka porezne prijave po pozivu poreznog tijela propisat će pravilnikom ministar financija.

Naime, kad se u poreznom postupku utvrde nepravilnosti kod poreznog obveznika ili većeg broja poreznih obveznika, isti bi od strane poreznog tijela bili pozvani da u roku koje odredi porezno tijelo izvrše ispravak porezne prijave, a sve u svrhu dobrovoljnog ispunjenja poreznih obveza. Ukoliko porezni obveznik ne bi izvršio u ostavljenom roku ispravak prijave, pokrenuo bi se postupak poreznog nadzora.

Dopušta se i mogućnost ispravka prijave zbog primjene propisa Europske unije, a najdulje do zastarnih rokova propisanih odredbama propisa Europske unije. Primjerice Uredbom Vijeća 904/2010 člancima 18. i 19. dozvoljen je rok od 5 godina za ispravak podataka u VIES bazi i Uredba ima direktnu primjenu.

Uvodi se obveza ispravka prijave u roku od 15 dana od izvršnosti, odnosno pravomoćnosti odluke u slučajevima u kojima bi se ispravak prijave trebao provesti nakon izvršnosti rješenja o nadzoru ili pravomoćnosti sudske odluke (npr. presuda kojom se poništava presuda temeljem koje je porezni obveznik morao isplatiti zaostale plaće radniku te pripadajuće poreze i doprinose) ili odluke drugog tijela (npr. odluka ministarstva kojom je odlučeno da porezni obveznik nije bio dužan plaćati određeni porez), a koja je donesena nakon isteka redovnog roka za ispravak prijave.

Propisuje se da će ministar financija pravilnikom propisati obvezu podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Institut povrata u prijašnje stanje uređen je OPZ-om kao i člankom 82. ZUP-a kao supsidijarnim propisom. Povrat u prijašnje stanje je izvanredni pravni lijek koji se primjenjuje u tijeku poreznog postupka. Za razliku od odredbi ZUP-a, o zahtjevu za povrat u prijašnje stanje porezno tijelo odlučuje zaključkom. Iako se zaključkom, u pravilu, rješava o postupovnim pitanjima, pojavljuju se slučajevi kada zaključak ima obilježje upravnog akta, odnosno kada se zaključkom autoritativno rješava o pitanju koje se tiče nekog prava, obveze ili pravnog interesa stranke u postupku. U tom smislu, ovim izmjenama i dopunama odredbe OPZ-a o povratu prijašnje stanje usklađuje se s odredbama ZUP-a.

Predlaže se i detaljno propisivanje uvjeta i načina sklapanja upravnog ugovora i porezne nagodbe.

Prihvaćanjem i propisivanjem upravnih ugovora uspostavljaju se osobiti upravno pravni odnosi između javne uprave i privatnih osoba koji se zasnivaju na njihovoj suglasnoj volji, a ne na autoritativnom i jednostranom upravnom aktu. Na taj se način ostvaruje jedan od standarda europske javne uprave, i to onaj koji zahtijeva aktivnu ulogu građana u odnosima s javnom upravom, njihovo aktivno sudjelovanje u upravnim poslovima u što većem broju upravnih područja.

Porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor. Upravni ugovor može se odnositi na namirenje poreznog duga u cijelosti ili djelomično i sklapa se u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca.

Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu trećih osoba, niti smije biti protivan izreci rješenja kojim je utvrđena porezna obveza.

Upravni ugovor ne može sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokiran od strane drugih vjerovnika i protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu, za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom. Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.

U slučaju nepoštivanja odredaba upravnog ugovora, porezno tijelo će jednostrano raskinuti upravni ugovor rješenjem protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama OPZ-a i Stečajnog zakona.

Propisuje se i mogućnost sklapanja porezne nagodbe između poreznog tijela i poreznog obveznika za novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora i to do uručivanja zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru. Porezna nagodba ne može se sklopiti ako je u tijeku poreznog nadzora utvrđeno postojanje osnovane sumnje o počinjenju kaznenog djela.

Cilj sklapanja porezne nagodbe je povećanje naplate novoutvrđenih obveza u poreznom nadzoru, skraćivanje trajanja poreznog postupka (nema prigovora, žalbi, tužbi), poticanje poreznih obveznika na dobrovoljno izvršenje poreznih obveza kroz stimulatивne mjere koje se odnose na porezne obveze utvrđene procjenom porezne osnovice, smanjenje obračunane

zatezne kamate ako porezni obveznik prihvaća obveze utvrđene u nadzoru i odrekne se prava na žalbu te plati novoutvrđenu obvezu u tijeku nadzora, a porezno tijelo se odriče prekršajnog progona ako su sukladno odredbama Prekršajnog zakona ispunjeni uvjeti za primjenu načela oportuniteta i ako porezni obveznik plati novoutvrđene obveze u tijeku nadzora. Na taj način bi se smanjio broj postupaka pred drugostupanjskim tijelom, pred sudovima te bi se smanjili rizici obiju strana obzirom na duljinu trajanja postupaka i možebitne porezne naplate koja u trenutku izvršenja bitno narušava likvidnost poreznog obveznika.

Propisuje se da iznimno od odredbe ovoga Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona koje se odnose na poreznu nagodbu porezni obveznik kojem je u postupku poreznog nadzora do stupanja na snagu ovoga Zakona uručen zapisnik o provedenom poreznom nadzoru, odnosno čija je obveza utvrđena rješenjem koje nije izvršeno, može u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijedlog nadležnom poreznom tijelu za sklapanje porezne nagodbe o obvezi utvrđenoj tim rješenjem.

Odredbom članka 129. OPZ-a propisano je da se o provođenju ovrhe donosi rješenje o ovrsi. Kako je odredbama Ovršnog zakona uvedena mogućnost izravne naplate tražbina utvrđenih u ovršnim ispravama i to ovršnim odlukama i nagodbama domaćeg suda, upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca i to za ovršne isprave koje su postale ovršne nakon 15. listopada 2012. godine, predlaže se za tražbine iz poreznih rješenja čiji iznos ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna, a u skladu s načelom ekonomičnosti i efikasnosti, da se ovrha provodi protekom roka za dobrovoljno ispunjenje, odnosno trenutkom nastupa ovršnosti rješenja bez potrebe da se, kao do sada, ovrha na temelju ovršnog rješenja određuje posebnim rješenjem o ovrsi. Dakle, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo koje je u prvom stupnju donijelo o tome izvršnu odluku podnijet će tijelu nadležnom za ovrhu, nalog za naplatu na novčanim sredstvima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu.

OPZ-om je propisano da se osnove za plaćanje porezne obveze izvršavaju prije svih drugih naloga. Međutim, stupanjem na snagu Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj 112/2012) u prijelaznim i završnim odredbama u članku 36. propisano je da se od 1. siječnja 2011. godine na provedbu ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika i osiguranja prethodnim i privremenim mjerama te na postupak izvansudske ovrhe uređene Ovršnim zakonom i OPZ-om odgovarajuće primjenjuju odredbe Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a posebno pri dostavi rješenja o ovrsi, traženju podataka o računima i štednim ulozima ovršenika, određivanju ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika, provedbi ovrhe po računima ovršenika, provedbi ovrhe po zadužnici, odgovornosti u provedbi ovrhe i redosljedu naplate, iz kojeg razloga je potrebno odredbu OPZ-a uskladiti s Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Propisuje se i novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi te za fizičku osobu obrtnika i fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost te fizičku osobu ako ne podnese statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Propisuje se novčana kazna za fizičku osobu ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke, ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela i ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno.

Nadalje, člankom 210. stavkom 1. OPZ-a propisano je da porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku ako odbije sudjelovati u poreznom postupku, ako se ne odazove na poziv poreznog tijela i ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora. Navedena odredba se nadopunjuje i propisuje se mogućnost zabrane daljnjeg rada poreznom obvezniku ako ne izdaje račune, ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom ili ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja u skladu sa zakonskim propisima.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se da ovaj Prijedlog zakona bude donesen po hitnom postupku.

Ovim Prijedlogom zakona uvode se novi instituti kao što su izdavanje obvezujućih mišljenja, mogućnost sklapanja porezne nagodbe i upravnog ugovora. Propisuje se i obveza podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje, mogućnost i dužnost ispravka porezne prijave, osobna dostava elektroničkim putem, a sve s ciljem efikasnijeg i ekonomičnijeg vođenja poreznog postupka, poticanja poreznih obveznika na dobrovoljno ispunjenje poreznih obveza kroz stimulativne mjere čime bi se smanjili rizici i poreznog tijela i poreznog obveznika obzirom na duljinu trajanja postupaka i možebitne porezne naplate koja u trenutku izvršenja bitno narušava likvidnost poreznog obveznika.

Poboljšanje rezultata u naplati prihoda i smanjenje troškova osiguranja poštivanja poreznih propisa od strane poreznih obveznika predstavlja imperativ gospodarskog razvoja. U tom cilju potrebne su promjene u postupovnim odredbama kojim će se omogućiti efikasniji i ekonomičniji rad poreznog tijela kao i lakša naplata poreznih dugovanja i stvaranja uvjeta za naplatu budućih poreznih davanja. Time će se osigurati kontinuiranost i održivost punjenja državnog proračuna.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva te preuzetim obvezama iz Nacionalnog programa reformi daljnje racionalizacije rashoda kroz opsežnu reorganizaciju i modernizaciju javnog sektora, predlaže se da se Prijedlog zakona donese po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu (Narodne novine, br. 147/2008, 18/2011, 78/2012, 136/2012 i 73/2013), u članku 8. stavku 1. iza riječi: „raspolože“ briše se točka i dodaju riječi: „kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.“.

U stavku 5. točka 8. mijenja se i glasi:

„8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj,“.

Članak 2.

Iza članka 9. dodaju se naslov iznad članka i članak 9.a koji glase:

„Obvezujuća mišljenja Članak 9.a

(1) Porezno tijelo ovlašteno je na pisani zahtjev poreznog obveznika donijeti obvezujuće mišljenje o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika.

(2) Troškove izdavanja obvezujućih mišljenja u cijelosti snosi porezni obveznik.

(3) Ministar financija pravilnikom će propisati područja primjene, način, rokove i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.“.

Članak 3.

U članku 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu (Porezne uprave i Carinske uprave) i preko ustrojstvene jedinice Ministarstva financija nadležne za prikupljanje, kontrolu, analitičku obradu i razmjenu podataka bitnih za oporezivanje, u čijim se postupcima na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.“.

Članak 4.

U članku 51. stavku 8. iza riječi: „elektroničkim putem“ dodaju se riječi: „na zahtjev ili“.

Iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, osobna dostava poduzetnicima može se obavljati elektroničkim putem i bez zahtjeva ili izričitog pristanka stranke.“.

Članak 5.

U članku 56. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Poslovne knjige i druge evidencije moraju se voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo.“.

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Poslovne knjige i druge evidencije mogu se voditi i u elektroničkom obliku, ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju temeljnim načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima, način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje. Pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku mora se osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka učiniti čitljivima. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.“.

Članak 6.

U članku 57. stavku 1. iza riječi: „Porezni obveznici“ dodaju se riječi: „i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige, a“.

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Porezni obveznik i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige ne mogu ni u kojem slučaju dostaviti podatke u papirnatom obliku.“.

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

„(9) Podaci moraju biti dostavljeni u formatu prilagođenom standardima koji se objavljuju na web-stranicama Ministarstva financija – Porezne uprave.“.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 10.

Članak 7.

U članku 63. stavku 9. riječ: „poslovne“ briše se.

Članak 8.

U članku 66. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ispravak prijave može se izvršiti na poziv poreznog tijela u roku koji odredi porezno tijelo.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ispravak prijave može se izvršiti zbog primjene propisa Europske unije, a najdulje do zastarnih rokova propisanih odredbama propisa Europske unije.“.

Iza stavka 5. dodaju se stavci 6., 7. i 8. koji glase:

„(6) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave.

(7) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke.

(8) Ministar financija pravilnikom će propisati uvjete, način i rokove za ispravak prijave na poziv poreznog tijela.“.

Članak 9.

U članku 69. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Ministar financija pravilnikom će propisati obvezu podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.“.

Članak 10.

U članku 77. točki 2. iza riječi: „raspolaže“ dodaju se riječi: „ili ih je pribavilo od drugih nadležnih tijela,“.

Članak 11.

U članku 84. stavku 1. riječ: „zahtjev“ zamjenjuje se riječju: „prijedlog“.

U stavku 2. riječ: „zahtjev“ zamjenjuje se riječju: „prijedlog“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) O prijedlogu za povrat u prijašnje stanje porezno tijelo odlučuje rješenjem.“.

Stavak 4. briše se.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. riječ: „zahtjev“ zamjenjuje se riječju: „prijedlog“.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječ: „zahtjev“ zamjenjuje se riječju: „prijedlog“.

Članak 12.

Članak 91.a briše se.

Članak 13.

Iza članka 91.a dodaju se naslovi iznad članaka i članci 91.b, 91.c, 91.d, 91.e i 91.f koji glase:

„Upravni ugovor Članak 91.b

(1) Porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor.

(2) Upravni ugovor s poreznim obveznikom sklapa čelnik poreznog tijela.

(3) Upravni ugovor može se odnositi na namirenje poreznog duga u cijelosti ili djelomično.

(4) Upravni ugovor se sklapa u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca.

(5) Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu trećih osoba niti smije biti protivan izreci rješenja kojim je utvrđena porezna obveza.

(6) Sklopljeni upravni ugovor ima učinak izvršnog rješenja donesenog u poreznom postupku.

(7) Sklapanjem upravnog ugovora ovrha će se obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom.

(8) Upravni ugovor ne može se sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokiran od strane drugih vjerovnika i/ili protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu.

(9) Upravni ugovor ne može se sklopiti za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom.

(10) Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo razmatranjem prijedloga i dostavljene dokumentacije ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.

(11) Upravni ugovor koji ima pravni učinak na prava trećih osoba pravno je valjan samo uz pisani pristanak tih osoba.

(12) Za vrijeme trajanja upravnog ugovora zastara ne teče.

(13) U slučaju nepoštivanja odredaba upravnog ugovora, porezno tijelo će jednostrano raskinuti upravni ugovor rješenjem protiv kojega se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općega poreznog zakona i Stečajnog zakona.

Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora Članak 91.c

(1) Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora podnosi porezni obveznik fizička ili pravna osoba.

(2) Prijedlog sadrži:

- prijedlog načina namirenja dospjelog poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) prethodno usklađenog s poreznim tijelom, ovjerenog pečatom i potpisom ovlaštenih osoba poreznog tijela i poreznog obveznika,
- prijedlog rokova za njegovo namirenje,
- osobni identifikacijski broj (OIB) poreznog obveznika,
- razloge zbog kojih je nastao porezni dug,
- podatke o strukturi vlasništva poreznog obveznika,
- podatke o povezanim društvima,
- popis imovine u vlasništvu poreznog obveznika s iskazanim knjigovodstvenim vrijednostima na zadnji obračunski datum,
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poreznog obveznika,
- prijedlog sredstava osiguranja naplate poreznoga duga, a sukladno Općem poreznom zakonu,
- popis dospjelih obveza prema svim vjerovnicima na zadnji obračunski datum,
- popis ključnih dobavljača i vjerovnika sa stanjem obveza na zadnji obračunski datum.

(3) Prijedlog se podnosi nadležnom poreznom tijelu.

(4) Porezno tijelo će o ispunjenju zakonom propisanih uvjeta i o osnovanosti zaprimljenog prijedloga za sklapanje upravnog ugovora odlučiti te o istom obavijestiti poreznog obveznika.

Sadržaj upravnog ugovora Članak 91.d

Upravni ugovor mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

- svrha i predmet ugovora,
- visina poreznog duga i način namirenja,
- rok na koji je ugovor sklopljen,
- posljedice neispunjenja ugovornih obveza,
- prestanak ugovora,
- prava, obveze i odgovornosti ugovornih strana.

Porezna nagodba Članak 91.e

(1) Porezno tijelo i porezni obveznik mogu za novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora, do uručenja zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru sklopiti poreznu nagodbu.

(2) Predmet porezne nagodbe može biti: novoutvrđena porezna obveza u postupcima u kojima je porezna osnovica utvrđena procjenom; rok plaćanja novoutvrđenih obveza; smanjenje obveze po osnovu utvrđene zatezne kamate te odricanje poreznog tijela od prekršajnog progona, ako su sukladno odredbama Prekršajnog zakona ispunjeni uvjeti za primjenu načela oportuniteta.

(3) Uvjet za sklapanje porezne nagodbe je prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika i njegovo odricanje od prava na korištenje pravnih lijekova

(4) Porezna nagodba se sklapa u pisanom obliku i smatra se sklopljenom potpisom stranaka.

(5) Porezna nagodba protivna propisima, javnom interesu ili pravima trećih osoba nije dopuštena.

(6) Porezna nagodba se ne može sklopiti ako je u tijeku poreznog nadzora utvrđeno postojanje osnovane sumnje o počinjenju kaznenog djela.

(7) Porezna nagodba ima snagu izvršnog rješenja donesenog u postupku poreznog nadzora.

(8) Ukoliko se porezna nagodba odnosi samo na dio novoutvrđene porezne obveze, porezni postupak će se nastaviti u odnosu na preostali dio novoutvrđene porezne obveze, a u izreci poreznog rješenja naznačit će se postojanje porezne nagodbe.

(9) Porezna nagodba je ovršna isprava i izvršava se prema pravilima o izvršenju poreznog rješenja.

(10) Ministar financija će pravilnikom propisati uvjete sklapanja porezne nagodbe te rokove izvršenja obveza iz porezne nagodbe.

Sadržaj porezne nagodbe Članak 91.f

Porezna nagodba mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

- svrha i predmet porezne nagodbe,
- prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika,
- rok u kojem se porezna obveza mora ispuniti,
- posljedice neispunjenja poreznom nagodbom utvrđenih obveza odnosno nepoštivanja odredaba porezne nagodbe,
- prava, obveze i odgovornosti stranaka,
- odricanje poreznog obveznika izrijeком od prava na korištenje pravnih lijekova.“.

Članak 14.

U članku 101. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Na poseban zahtjev Ministarstva financija banke su dužne za pojedine osobe podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti i u drugim rokovima, osim onih propisanih stavkom 2. ovoga članka te podatke o prometima svih ostalih računa.“.

Članak 15.

U članku 105. stavku 1. iza riječi: „više vrsta poreza“ briše se točka i dodaju riječi: „te svih činjenica bitnih za oporezivanje, knjigovodstvenih isprava i evidencija, poslovnih događaja i svih drugih podataka, evidencija i isprava bitnih za oporezivanje.“.

Članak 16.

U članku 114. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U slučaju da je porezno tijelo temeljem provedenog postupka propisanog člankom 187.a ovoga Zakona zaprimilo informaciju da je tražbina poreznog tijela naplaćena u cijelosti po propisima zemlje članice koja je zahtjev zaprimila, iz naplaćenog iznosa najprije se podmiruje iznos glavnice i kamate za koje je naplata zatražena. Eventualna nastala razlika zaduženih kamata nakon podnošenja zahtjeva i kamata naplaćenih po propisima zemlje članice kojoj je dostavljen zahtjev za naplatu, otpisuje se.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 17.

U članku 121. riječi: „kao uvjet za odgodu naplate poreznog duga“ zamjenjuju se riječima: „ako je to uvjet za sklapanje upravnog ugovora“.

Članak 18.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„U slučaju raskida upravnog ugovora dug poreznog obveznika koji je dao sredstva osiguranja naplate naplatit će se iz tih sredstava.“

Članak 19.

U članku 128. stavku 2. točki 4. iza riječi: „ovršna isprava“ briše se točka i dodaje zarez.

Iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. upravni ugovor i porezna nagodba.“

Članak 20.

U članku 137. stavku 1. točki 4. iza riječi: „poreznog jamstva“ briše se točka i dodaje zarez.

Iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane odredbama Stečajnog zakona.“

Članak 21.

U članku 140. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznimno od odredaba ovoga Zakona, u postupcima gdje je vrijednost porezne obveze utvrđene rješenjem do 5.000,00 kuna, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo koje je u prvom stupnju donijelo rješenje, nakon što isto postane izvršno, dostavlja ga tijelu nadležnom za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu.“.

Članak 22.

U članku 143. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako dužnik ovršenika u roku iz stavka 1. ovoga članka ospori tražbinu, a dug nije plaćen, prvostupanjsko tijelo dužno je provjeriti navode dužnika ovršenika te o prigovoru odlučiti rješenjem.“.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Na prigovor i postupak odlučivanja po prigovoru iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 130. ovoga Zakona.

(4) Ako se rješenjem prigovor odbije ili odbaci, ovrha se nastavlja protiv ovršenikova dužnika kao ovršenika.“.

Članak 23.

U članku 157. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako ovršenik podmiri dug iz rješenja o ovrsi prije nego Financijska agencija zaprimi to rješenje, ovršenik nije dužan platiti troškove ovrhe po tom rješenju.“.

Članak 24.

U članku 167. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, žalba ne odgađa izvršenje pobijanog poreznog akta koji je donesen neposrednim rješavanjem na temelju članka 77. ovoga Zakona.“.

Članak 25.

U članku 207. stavku. 1. iza točke 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:

„12. ako ne podnese statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje (članak 69. stavak 9.),“.

Dosadašnje točke 12., 13., 14. i 15. postaju točke 13., 14. ,15. i 16.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Novčanom kaznom od 200,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 8., 10. , 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (članak 63. stavak 2., članak 69. stavak 4., članak 69. stavak 7. i članak 69. stavak 9.).“.

Članak 26.

U članku 208. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi u skladu s načinom oporezivanja i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva (članak 56. stavak 7.),“.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3. ako poslovne knjige i druge evidencije koje vodi u elektroničkom obliku ne vodi prema načelima urednoga knjigovodstva ili ako pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke (članak 56. stavak 8.),“.

Iza točke 7. dodaju se nove točke 8. i 9. koje glase:

„ 8. ako ne podnese elektroničkim putem poreznu prijavu ili druge podatke potrebne za oporezivanje (članak 63. stavak 6.),

9. ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave ili ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke (članak 66. stavak 6. i 7.),“.

Dosadašnje točke 8., 9. i 10. postaju točke 10., 11. i 12.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 4., 5., 6. , 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.“.

Članak 27.

U članku 209. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 40.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točka 5. i 6. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.“.

Članak 28.

U članku 210. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku za učinjeni prekršaj iz članka 209. točka 1., 5., 6. i 9. ovoga Zakona.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(1) Ministar financija će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 2., članka 8. i članka 9. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 13. ovoga Zakona.

Članak 30.

(1) Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/2008, 18/2011, 78/2012, 136/2012 i 73/2013).

(2) Iznimno od odredbe članka 13. ovoga Zakona koje se odnose na poreznu nagodbu porezni obveznik kojem je u postupku poreznog nadzora do stupanja na snagu ovoga Zakona uručen zapisnik o provedenom poreznom nadzoru, odnosno čija je obveza utvrđena rješenjem koje nije izvršeno, može u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijedlog nadležnom poreznom tijelu za sklapanje porezne nagodbe o obvezi utvrđenoj tim rješenjem.

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 51. stavka 9. koji je dodan člankom 4. ovoga Zakona, a koji stupa na snagu 1. siječnja 2016. godine.

OBRAZLOŽENJE

U članak 1.

Proširuje se i precizira definicija porezne tajne na način da se u definiciju iz članka 8. stavka 1. OPZ-a uključuju podaci koji se razmjenjuju, ne samo temeljem ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, nego i putem drugih međunarodnih ugovora te razmjena prema uredbi odnosno direktivama o administrativnoj suradnji i uzajamnoj pomoći između država članica Europske unije, kao i direktivi o kamatama na štednju koje vrijede u Europskoj uniji te sve buduće izmjene ovih akata.

U opseg izuzetka od obveze čuvanja porezne tajne iz članka 8. stavka 5. točke 8. OPZ-a nije uključena razmjena na temelju Direktiva koje vrijede u Europskoj uniji jer su ona već propisana u članku 8. stavku 5. točki 10. OPZ-a.

Izmjene su nužne radi uključanja u opseg izuzetka od povrede porezne tajne Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, sukladno Zakonu o potvrđivanju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 1/2014) kao i Zakona o potvrđivanju Pisma suglasnosti o provedbi zakona između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Izmjene i dopune Pisma suglasnosti o provedbi zakona između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 1/2014).

Uz članak 2.

Propisuje se ovlast poreznog tijela da donosi obvezujuća mišljenja o poreznom tretmanu budućih i namjeranih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika, a ministar financija pravilnikom će propisati područja primjene, način, rok i iznose troškova izdavanja obvezujućeg mišljenja.

Uz članak 3.

Propisuje se da poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu (Porezne uprave i Carinske uprave) i preko ustrojstvene jedinice Ministarstva financija nadležne za prikupljanje, kontrolu, analitičku obradu i razmjenu podataka bitnih za oporezivanje (Samostalni sektor za otkrivanje poreznih prijevara), u čijim se postupcima na odgovarajući način primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona.

Uz članak 4.

Propisuje se da se osobna dostava može izvršiti dostavom elektroničkim putem na zahtjev ili uz izričit pristanak stranke te da se iznimno osobna dostava poduzetnicima može obavljati elektroničkim putem i bez zahtjeva ili izričitog pristanka stranke.

Uz članak 5.

Propisuje se način vođenja poslovnih knjiga i drugih evidencija, odnosno da se moraju voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika i prema temeljnim načelima urednog

knjigovodstva. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo.

Poslovne knjige i druge evidencije mogu se voditi i u elektroničkom obliku, ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima, način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje. Pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku mora se osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka učiniti čitljivima. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.

Uz članak 6.

Izmjene su načinjene u cilju efikasnijeg pribavljanja podataka od drugih osoba koje poreznim obveznicima vode poslovne knjige, održavaju softver i slično.

Uz članak 7.

Prilikom podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem do sada je bilo propisano da porezni obveznici moraju koristiti kvalificirane (isključivo poslovne) certifikate koje je izdala ovlaštena pravna osoba registrirana za izdavanje certifikata. Prema namjeni, kvalificirani certifikat koji se koristi za elektroničko potpisivanje dokumenata ili transakcija naprednim elektroničkim potpisom jamči autentičnost, cjelovitost i izvornost te ukoliko je izrađen sredstvom za izradu naprednog elektroničkog potpisa (kripto uređaj) u cijelosti zamjenjuje vlastoručni potpis ili vlastoručni potpis i otisak pečata, sukladno Zakonu o elektroničkom potpisu.

Kvalificirani certifikati obuhvaćaju i poslovne i osobne certifikate. Ovom izmjenom omogućava se korištenje i osobnih certifikata prilikom podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem za obveznike podnošenja poreznih prijava, građana – fizičkih osoba.

Uz članak 8.

Propisuje se da se ispravak porezne prijave može izvršiti na poziv poreznog tijela u roku koje odredi porezno tijelo te da će ministar financija pravilnikom propisati uvjete, način i rokove za ispravak prijave po pozivu poreznog tijela.

Dopušta se mogućnost ispravka prijave zbog primjene propisa Europske unije. Primjerice Uredbom vijeća 904/2010 člancima 18. i 19. dozvoljen je rok od 5 godina za ispravak podataka u VIES bazi i Uredba ima direktnu primjenu.

U slučajevima u kojima se radi o ispravku prijave koji bi se trebao provesti nakon sudske odluke (npr. presuda kojom se poništava presuda temeljem koje je porezni obveznik morao isplatiti zaostale plaće radniku te pripadajuće poreze i doprinose) ili drugog tijela (npr. odluka ministarstva kojom je odlučeno da porezni obveznik nije bio dužan plaćati određeni porez), a koja je donesena nakon isteka roka iz članka 66. stavka 3. OPZ-a, poreznom obvezniku bi se dala mogućnost za provedbu takvog ispravka prijave.

Propisuje se da je porezni obveznik dužan izvršiti ispravak prijave i to u roku od 15 dana od dana izvršnosti/pravomoćnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili odlukom suda ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave.

Uz članak 9.

Ministar financija pravilnikom će propisati obvezu podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Uz članak 10.

Navedenom odredbom detaljnije se određuje kada porezno tijelo može rješavati u skraćenom upravnom postupku.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se da se o povratu u prijašnje stanje odlučuje rješenjem te se pojmovi terminološki usklađuju s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 12.

Propisuje se brisanje članka 91.a jer je sadašnji koncept upravnog ugovora i porezne nagodbe bitno drugačiji. Konkretno, radi se o poreznom postupku, odnosno kako poreznu nagodbu i upravni ugovor porezno tijelo i porezni obveznik mogu sklopiti u svakom predmetu, objavom istih bio bi povrijeđen institut porezne tajne.

Sukladno odredbi članka 8. OPZ-a porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže.

Uz članak 13.

Propisuje se da porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor radi namirenja poreznog duga u cijelosti ili djelomično. Upravni ugovor sklapa se u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca. Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu trećih osoba, niti smije biti protivan izreci rješenja kojim je utvrđena porezna obveza. Ne može sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokiran od strane drugih vjerovnika, protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu, za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom. Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.

U slučaju nepoštivanja odredaba upravnog ugovora, porezno tijelo će jednostrano raskinuti upravni ugovor rješenjem protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općega poreznog zakona i Stečajnog zakona.

Propisuje se i mogućnost sklapanja porezne nagodbe za sve porezne obveznike kod kojih su pokrenuti postupci nadzora s novoutvrđenim poreznim obvezama, osim poreznih obveznika kod kojih postoji sumnja na počinjenje kaznenog djela. Porezna nagodba može se sklopiti do uručenja zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru.

Cilj sklapanja porezne nagodbe je povećanje naplate novoutvrđenih obveza u poreznom nadzoru, skraćivanje trajanja poreznog postupka (nema prigovora, žalbi, tužbi), poticanje poreznih obveznika na dobrovoljno izvršenje poreznih obveza kroz stimulatívne mjere koje se

odnose na porezne obveze utvrđene procjenom porezne osnovice, smanjenje obračunane zatezne kamate ako porezni obveznik prihvaća obveze utvrđene u nadzoru i odriče se prava na žalbu te plati novoutvrđenu obvezu u tijeku nadzora, u kojem slučaju se porezno tijelo odriče prekršajnog progona ako su sukladno odredbama Prekršajnog zakona ispunjeni uvjeti za primjenu načela oportuniteta. Na taj način bi se smanjio broj postupaka pred drugostupanjskim tijelom, pred sudovima te bi se smanjili rizici obiju strana obzirom na duljinu trajanja postupaka i možebitne porezne naplate koja u trenutku izvršenja bitno narušava likvidnost poreznog obveznika.

Ministar financija će pravilnikom propisati uvjete i način sklapanja porezne nagodbe te rokove izvršenja obveza iz porezne nagodbe.

Uz članak 14.

Propisuje se da su na poseban zahtjev Ministarstva financija banke dužne dostaviti podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, osim podataka o prometu tekućih računa i štednih uloga dostaviti i u drugim rokovima osim onih propisanih člankom 101. stavkom 2. OPZ-a, kao i podatke o prometima svih ostalih računa.

Uz članak 15.

Potrebno je proširiti mogućnosti određivanja predmeta poreznog nadzora na nadzor pojedinih evidencija, isprava i podataka bitnih za oporezivanje.

Uz članak 16.

U slučaju da je porezno tijelo zaprimilo informaciju da je tražbina poreznog tijela naplaćena u cijelosti po propisima zemlje članice koja je zahtjev zaprimila, propisuje se da se iz naplaćenog iznosa najprije podmiruje iznos glavnice i kamate za koje je naplata zatražena, a eventualna nastala razlika zaduženih kamata nakon podnošenja zahtjeva i kamata naplaćenih po propisima zemlje članice kojoj je dostavljen zahtjev za naplatu, otpisuje se.

Uz članak 17.

Propisuje se mogućnost davanja sredstava osiguranja plaćanja poreza radi sklapanja upravnog ugovora.

Uz članak 18.

Propisuje se način naplate poreznog duga iz sredstava osiguranja naplate kod raskida upravnog ugovora.

Uz članak 19.

Propisuje se da su porezna nagodba i upravni ugovor ovršne isprave.

Uz članak 20.

Propisuje se da se tražbina s osnove poreza koja se ne može naplatiti ni u postupku ovrhe, otpisuje kao nenaplativa ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane odredbama Stečajnog zakona.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisuje se da će se u tražbinama iz poreznih rješenja čiji iznos ne prelazi svotu od 5.000,00 kuna ovrha provoditi protekom roka za dobrovoljno ispunjenje, odnosno po ovršnosti rješenja bez da se na temelju ovršnog rješenja određuje ovrha posebnim rješenjem o ovrši.

Uz članak 22.

Preciznije se uređuje postupanje poreznog tijela u postupku izdavanja rješenja o ovrši pljenidbom dužnikovog dužnika.

Uz članak 23.

Propisuje se da ako ovršenik podmiri dug iz rješenja o ovrši pljenidbom novčanih sredstava prije nego Financijska agencija zaprimi rješenje o ovrši, ovršenik nije dužan platiti troškove ovrhe po tom rješenju.

Uz članak 24.

Ovim člankom pojam: „skraćeni postupak“ usklađuje se s pojmom iz članka 77. Općeg poreznog zakona: „neposredno rješavanje bez provedbe ispitnog postupka“.

Uz članak 25.

Propisuje se novčana kazna za pravnu osobu, fizičku osobu obrtnika i fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, kao i za fizičku osobu ako ne podnese statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Propisuje se novčana kazna za fizičku osobu ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke, ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela i ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno.

Uz članak 26.

Propisuje se da će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kazniti pravna osoba, fizička osoba obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost te fizička osoba građanin ako ne podnese elektroničkim putem poreznu prijavu ili druge podatke potrebne za oporezivanje, a koje Poreznoj upravi obvezno podnose elektroničkim putem porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba Zakona o računovodstvu i svi obveznici poreza na dodanu vrijednost.

Propisuje se da će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 30.000,00 kuna, između ostalih prekršaja, za prekršaj kazniti fizička osoba ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje

njegove porezne obveze u zakonskom roku te ako na zahtjev poreznog tijela ne dostavi podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

Propisuje se i novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi te za fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi u skladu s načinom oporezivanja i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva i ako poslovne knjige i druge evidencije koje vodi u elektroničkom obliku ne vodi prema načelima urednoga knjigovodstva ili ako pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke.

Propisuje se da će se novčanom kaznom kazniti pravna osoba, fizička osoba obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako ne izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave ili ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke.

Uz članak 27.

Propisuje se da će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 40.000,00 kuna fizička osoba kazniti za prekršaj odbijanja sudjelovanja u poreznom postupku i ako se ne odazove na poziv poreznog tijela.

Uz članak 28.

U članku 210. stavku 1. Općeg poreznog zakona propisano je da porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku ako odbije sudjelovati u poreznom postupku, ako se ne odazove na poziv poreznog tijela i ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora.

Navedena odredba se nadopunjuje i propisuje se mogućnost zabrane daljnjeg rada poreznom obvezniku ako ne izdaje račune, ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom ili ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja u skladu sa zakonskim propisima.

Uz članak 29.

Propisuje se da će ministar financija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propisati područja primjene i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.

Također, propisuje se da će ministar financija u roku od 30 od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propisati obvezu podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje i da će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propisati pravilnikom uvjete, način i rokove za ispravak prijave na poziv poreznog tijela te da će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propisati detaljno uvjete sklapanja porezne nagodbe te rokove izvršenja obveza iz nagodbe.

Uz članak 30.

Propisuje se postupanje u postupcima pokrenutim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, Nadalje propisuje se da iznimno od odredbe članka 13. ovoga Zakona koje se odnose na poreznu nagodbu porezni obveznik kojem je u postupku poreznog nadzora do stupanja na snagu ovoga Zakona uručen zapisnik o provedenom poreznom nadzoru, odnosno čija je

obveza utvrđena rješenjem koje nije izvršeno, može u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijedlog nadležnom poreznom tijelu za sklapanje porezne nagodbe o obvezi utvrđenoj tim rješenjem.

Uz članak 31.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**Obveza čuvanja porezne tajne**

Članak 8.

(1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:

1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost,

2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s ciljem umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijave poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

(3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.

(4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogući uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku,

2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva,

3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog ili sudskog postupka,

4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose,

5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga,

6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti,

7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika,

8. ako se podaci daju na temelju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj,

9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i

10. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom o administrativnoj suradnji i razmjeni informacija između država članica Europske unije.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja

poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim internetskim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, posebnog poreza na naftne derivate, posebnog poreza na duhanske prerađevine, posebnog poreza na pivo, posebnog poreza na kavu, posebnog poreza na bezalkoholna pića, poreza na promet nekretninama te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 100.000,00 kuna za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost,
2. veći od iznosa 300.000,00 kuna za pravne osobe i
3. veći od iznosa 15.000,00 kuna za sve ostale porezne obveznike.

(8) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka ne uzimaju se iznosi zaduženja dospjelih u zadnja tri mjeseca prije objave popisa dospjelih i nenaplaćenih dugova. Razdoblje od tri mjeseca računa se počevši od zadnjeg dana u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i nenaplaćenih dugova. Izvršene uplate u razdoblju od navedena tri mjeseca uzimaju se u izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Datumi objave popisa dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka, a sukladno vremenskom određenju poreznih zaduženja iz stavka 8. ovoga članka, su 31. srpnja, 31. listopada, 31. siječnja i 30. travnja.

(10) Popis iz stavka 7. ovoga članka, sadrži: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama ovršnog postupka.

(11) Iznimno od stavka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira.

(12) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim internetskim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

(13) Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na obvezu čuvanja porezne tajne na odgovarajući način primjenjuje se Zakon o tajnosti podataka i Zakon o zaštiti osobnih podataka.

Obveza postupanja u dobroj vjeri

Članak 9.

- (1) Sudionici porezno-pravnog odnosa dužni su postupati u dobroj vjeri.
- (2) Postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom.
- (3) Ministar financija će pravilnikom propisati način postupanja u dobroj vjeri.

1. NADLEŽNOST

Stvarna nadležnost

Članak 43.

- (1) Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu (Porezne uprave i Carinske uprave).
- (2) Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza koji su propisani odlukama predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i tijela jedinica lokalne samouprave obavljaju njihova porezna tijela. Obavljanje tih poslova može se povjeriti Poreznoj upravi na temelju suglasnosti ministra financija.

Dostava poreznog akta

Članak 51.

- (1) Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave osobnom dostavom sudionicima poreznog postupka. Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku.
- (2) Mjestom dostave iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
 1. prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika,
 2. sjedište sudionika koji je pravna osoba,
 3. radno mjesto sudionika.
- (3) Osobnom dostavom iz stavka 1. ovoga članka smatra se dostava koju dostavljač izvrši osobno osobi kojoj je porezni akt namijenjen. Dostavom poreznog akta opunomoćeniku smatra se da je dostava izvršena samom sudioniku.
- (4) Ako se sudionik prema kojem se treba izvršiti osobna dostava ne zatekne na mjestu dostave određenom stavkom 2. ovoga članka, dostavljač će ostaviti potpisanu pisanu obavijest o vremenu pokušane osobne dostave i o vremenu sljedeće osobne dostave, koja se ne može izvršiti prije proteka roka od 24 sata od prvog pokušaja.
- (5) Porezni akt se vraća poreznom tijelu:
 1. ako nakon drugog pokušaja dostava ne bude izvršena ili

2. ako sudionik odbije primiti porezni akt.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka na mjestu dostave ostavlja se potpisana pisana obavijest sudioniku u kojoj se naznačuje datum i vrijeme pokušane dostave, mjesto gdje se porezni akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja poreznog akta. Smatra se da je osobna dostava izvršena u roku od petnaest dana od dana kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave.

(7) Ako se ne radi o poreznom aktu iz stavka 1. ovoga članka te se dostava ne može izvršiti osobno sudioniku, tada se dostava obavlja predajom poreznog akta članu obitelji sudionika ili osobi koja je zaposlena na istom radnom mjestu kao i sudionik.

(8) Porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa mogu se dostavljati elektroničkim putem uz izričiti pristanak stranke.

Knjigovodstvene isprave i evidencije

Članak 56.

(1) Knjiženja i druga evidentiranja treba obavljati potpuno, točno, pravodobno i uredno. Primitke i izdatke blagajne (gotovinski promet) treba bilježiti slijedom njihova nastanka svakodnevno.

(2) Bilježenje podataka u poslovne knjige mora se temeljiti na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama.

(3) Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

(4) Knjiženja i druga evidentiranja ne smiju se mijenjati na način da se prvotni sadržaj više ne može utvrditi. Ne smiju se obaviti ni izmjene takvog značaja da je neizvjesno jesu li provedene odmah ili naknadno.

(5) Evidencije o dnevnom gotovinskom prometu moraju se voditi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju i u svakom trenutku moraju biti dostupne poreznom tijelu u postupku poreznog nadzora.

(6) Smatra se da se poslovne knjige, osim evidencija o dnevnom gotovinskom prometu, vode pravodobno ako se njima osiguravaju podaci bitni za pravodobno utvrđivanje i prijavljivanje (izvješćivanje) te plaćanje poreznih obveza.

(7) Poslovne knjige i druge evidencije moraju se voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo. Knjige i druge evidencije mogu se voditi i na nosačima podataka, ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje. Pri vođenju knjiga i drugih evidencija na nosačima podataka mora se

osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka mogu učiniti čitljivima. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati s pomoću sustavne dokumentacije.

(8) Knjige i druge evidencije koje se vode u elektroničkom obliku moraju se voditi prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.

(9) Poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom moraju se voditi i čuvati na način da su dostupne poreznim tijelima i to:

1. u poslovnim prostorijama ili ako nema poslovnih prostorija, u stanu poreznog obveznika ili
2. kod opunomoćenika ili
3. kod osobe koja za poreznog obveznika vodi poslovne knjige.

(10) Ako za stalne poslovne jedinice u inozemstvu, prema inozemnim propisima, postoji obveza vođenja knjigovodstva koju porezni obveznik ispunjava, poslovne se knjige i druge evidencije ne moraju voditi i čuvati u tuzemstvu. U tom se slučaju stanja i poslovni rezultati iz knjigovodstva u inozemstvu moraju preuzeti u knjigovodstvo tuzemnoga poreznog obveznika ako su bitni za oporezivanje, uz naznaku i obrazloženje određenih prilagodbi tuzemnim poreznim propisima.

(11) Ako porezni obveznik vodi knjige i druge evidencije koje nisu zakonom propisane kao obvezne, a koristi ih za utvrđivanje porezne obveze, dužan ih je voditi u skladu s odredbama ovoga članka.

(12) Ako se za knjiženja ili druga evidentiranja koristi jezik i pismo koji nisu u službenoj uporabi, porezno tijelo zatražit će ovjereni prijevod na hrvatski jezik i latinično pismo. Ako se koriste kratice, brojke, slova ili simboli, onda njihovo značenje mora biti jednoznačno utvrđeno.

(13) Na početku poslovanja porezni obveznik mora popisati svu imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Takav se popis mora sastaviti i krajem svake poslovne godine kao godišnji popis.

(14) Osim godišnjeg popisa, porezni obveznik mora popisati imovinu i obveze i u drugim slučajevima, a posebno po nalogu poreznog tijela u postupku poreznog nadzora, pri promjenama cijena dobara ili poreznih stopa ako je to bitno za oporezivanje isporuka tih dobara, kod statusnih promjena i kod otvaranja postupka stečaja ili postupka likvidacije ili prestanka obavljanja djelatnosti.

(15) Popisne liste smatraju se knjigovodstvenim ispravama.

(16) Evidencije i isprave o dnevnom gotovinskom prometu, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave te druge evidencije čuvaju se deset godina od početka tijeka zastare, ako posebnim propisom nisu propisani dulji rokovi.

Elektronička obrada podataka

Članak 57.

(1) Porezni obveznici koji vode podatke u elektroničkom obliku moraju na zahtjev poreznog tijela:

1. uručiti u elektroničkom obliku poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, a koji su vođeni i organizirani u računalnim datotekama u standardnom obliku, omogućujući jednostavnu daljnju elektroničku obradu podataka

2. omogućiti pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća.

3. omogućiti pristup i nadzor softveru i hardveru i bazama podataka koji se koriste kao dio sustava za elektronički vođene poslovne knjige, evidencije i izvješća te provjeru primjerenosti elektroničkih programa i elektroničke obrade podataka.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti osigurani na jedan od sljedećih načina:

1. putem elektroničkih medija,

2. korištenjem modernih telekomunikacijskih usluga,

3. izravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika (lokalna veza), ili

4. neizravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika preko telekomunikacijskih linija (daljinska veza).

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka mora biti osigurana odgovarajuća zaštita, tajnost i cjelovitost podataka.

(4) Porezni obveznici koji poslovne knjige, evidencije i izvješća vode u elektroničkom obliku za svrhe oporezivanja moraju:

1. čuvati podatke u elektroničkom obliku,

2. dopustiti pristup tim podacima u elektroničkom obliku,

3. osigurati čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa,

4. osigurati pravilno spremanje i čuvanje podataka za propisano razdoblje u skladu sa člankom 56. stavkom 16. ovoga Zakona,

5. omogućiti pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama i izvješćima i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama,

6. pohraniti i čuvati podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu.

(5) Ako porezni obveznici obavljaju svoje poslovanje elektroničkim putem, moraju osigurati izvornost primljenih i izdanih isprava te cjelovitost njihova sadržaja.

(6) Na zahtjev poreznog tijela porezni obveznici moraju staviti na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća. Dokumentacija mora sadržavati opis:

1. elektroničkog sustava (dizajn, konstrukcija i rad),
 2. podsustava i datoteka (sadržaj, struktura, linije za komunikaciju),
 3. funkcionalnih procedura koje su dio elektroničkog sustava,
 4. kontrole koja osigurava točnost i pouzdanost postupaka i funkcioniranja elektroničkoga sustava,
 5. kontrole koja sprječava neovlaštene dopune, izmjene ili brisanja elektronički pohranjenih podataka.
- (7) Svaka izmjena u elektroničkom sustavu (elektronički programi, procedure i datoteke) mora biti dokumentirana u vremenskom redosljediu izmjena, s datumom izmjene i obrazloženjem razloga, tipa i posljedica izmjene.
- (8) Porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka ne može ni u kojem slučaju dostaviti podatke u papirnatom obliku.
- (9) Ministar financija pravilnikom će propisati oblik, sadržaj, rok i način dostave poslovnih knjiga, evidencija i izvješća koji se čuvaju u elektroničkom obliku.

Oblik i sadržaj porezne prijave

Članak 63.

- (1) Porezna prijava podnosi se na obrascu. Oblik i sadržaj obrasca porezne prijave utvrđuje se posebnim zakonom ili provedbenim propisom donesenim na temelju zakona. Ako je propisano, porezni obveznik u poreznoj prijavi porez obračunava sam (obračunska prijava).
- (2) Podaci u poreznoj prijavi moraju biti točni i istiniti.
- (3) Poreznoj prijavi mora se priložiti dokumentacija u skladu s poreznim propisima.
- (4) Tko raspolaže dokumentacijom iz stavka 3. ovoga članka, dužan ju je izdati poreznom obvezniku na njegov zahtjev.
- (5) Obrazac za poreznu prijavu može sadržavati i pitanja potrebna za nadopunu osnova za oporezivanje i za statističke svrhe.
- (6) Ministar financija propisat će pravilnikom porezne prijave ili druge podatke potrebne za oporezivanje koje Poreznoj upravi obvezno podnose elektroničkim putem:
 1. porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba Zakona o računovodstvu,
 2. svi obveznici poreza na dodanu vrijednost.
- (7) U elektroničkom obliku porezne prijave, koju porezni obveznici podnose elektroničkim putem, obvezno se navode podaci propisani zakonom i posebnim propisom za poreznu prijavu kada se podnosi na propisanom obrascu u papirnatom obliku. Ako se porezna prijava podnosi elektroničkim putem, na istovjetan način podnose se prilozi koji se obvezno prilažu uz poreznu prijavu i koji moraju biti istovjetni izvornim ispravama ili dokumentima. Porezne prijave dostavljene elektroničkim putem s naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim.

(8) Ministarstvo financija – Porezna uprava objavljuje na svojim web-stranicama tehničke preduvjete za potrebe elektroničke komunikacije s Poreznom upravom, a porezni obveznici moraju osigurati ispunjenje objavljenih tehničkih preduvjeta potrebnih radi podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem. Ministarstvo financija – Porezna uprava osigurat će potrebnu programsku podršku (aplikativni softver) radi zaprimanja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem u Poreznoj upravi.

(9) Porezni obveznici kod podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem moraju koristiti kvalificirane poslovne certifikate koje je izdala ovlaštena pravna osoba registrirana za izdavanje certifikata i elektroničke sustave uspostavljene isključivo u svrhu prijenosa podataka. Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik mora omogućiti pristup i preuzimanje dokumenata u elektroničkom obliku koji su pohranjeni na njegovom računalnom sustavu.

Ispravak prijave

Članak 66.

(1) Porezni obveznik može izvršiti ispravak prijave ako uoči da je porezna prijava koju je podnio ili koja je podnesena za njega netočna ili nepotpuna i da zbog toga može doći do manje ili više plaćenog poreza.

(2) Pravo na ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka ima univerzalni pravni sljednik poreznog obveznika i one osobe koje zastupaju poreznog obveznika ili univerzalnoga pravnog sljednika.

(3) Ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije u roku od dvanaest mjeseci od isteka roka za podnošenje prijave.

(4) Ako se prije isteka roka iz stavka 3. ovoga članka pokrene postupak poreznog nadzora, ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije do dostave obavijesti o početku poreznog nadzora.

(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, nakon što je doneseno porezno rješenje ispravak porezne prijave više se ne može izvršiti.

Davanje obavijesti

Članak 69.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira, te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.

(4) Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti iz stavka 1. i 3. ovoga članka i o tome sastaviti zabilješku.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje poreznog tijela, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

Neposredno rješavanje

Članak 77.

Porezno tijelo može riješiti stvar bez provedbe ispitnog postupka:

1. ako je porezni obveznik u poreznoj prijavi naveo činjenice ili podnio dokaze na podlozi kojih se utvrđuje stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi općepoznatih činjenica ili činjenica koje su poreznom tijelu poznate,

2. ako se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava odnosno pravnih interesa.

Povrat u prijašnje stanje

Članak 84.

(1) Ako je porezni obveznik iz opravdanih razloga propustio izvršiti neku radnju u zakonskom roku ili u roku koji je odredilo porezno tijelo i zbog tog propuštanja trpi posljedicu, dopustit će se na njegov zahtjev povrat u prijašnje stanje. Propuštanje roka od strane zastupnika ide na teret poreznog obveznika.

(2) Zahtjev za povrat u prijašnje stanje podnosi se u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je uzrokovao propuštanje, odnosno od dana kada je porezni obveznik doznao za uzrok. Razlozi kojima se obrazlaže zahtjev moraju se učiniti vjerojatnima.

(3) O zahtjevu za povrat u prijašnje stanje porezno tijelo odlučuje zaključkom.

(4) Protiv zaključka iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, osim ako je zahtjev za povrat u prijašnje stanje podnesen zbog propuštenog roka za žalbu na porezno rješenje.

(5) Nakon isteka tri mjeseca od propuštenog roka porezni obveznik ne može podnijeti zahtjev za povrat u prijašnje stanje.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, porezni obveznik može podnijeti zahtjev za povrat u prijašnje stanje i izvršiti propuštenu radnju i nakon isteka tri mjeseca od propuštenog roka ako je u tome bio prije isteka tog roka spriječen višom silom.

Obračunska prijava

Članak 91.

Ako je propisano da se porez prijavljuje obračunskom prijavom, tada se porez utvrđuje rješenjem ako je to zakonom propisano ili ako se njime utvrđuje drugačiji iznos poreza od onoga koji je porezni obveznik sam obračunao ili ako porezni obveznik nije predao obračunsku prijavu.

Članak 91.a

(1) Porezno tijelo može radi izvršenja poreznog rješenja sklopiti upravni ugovor ili nagodbu.

(2) Dopuštenje za sklapanje upravnog ugovora ili nagodbe daje ministar financija.

(3) Upravni ugovor ili nagodba iz stavka 1. ovoga članka javno će se objaviti na internetskoj stranici Ministarstva financija – Porezna uprava s datumima objave iz članka 8. stavka 9. ovoga Zakona.

(4) Javna objava podataka o poreznoj nagodbi sadržavat će ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, visinu nagodbe i kratak opis uvjeta nagodbe.

Obveze banaka

Članak 101.

(1) Banke su dužne Poreznoj upravi dostavljati podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, osim podataka o prometu tekućih računa i štednih uloga.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka banke su dužne dostavljati putem raspoloživih informacijskih tehnologija mjesečno ili tromjesečno, kumulativno za razdoblje od 1. siječnja do posljednjeg dana izvještajnog razdoblja.

(3) Na poseban zahtjev Porezne uprave banke su dužne za pojedine osobe podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti i drugim rokovima osim onih propisanih stavkom 2. ovoga članka.

(4) Troškovi davanja podataka poreznom tijelu ne zaračunavaju se.

Predmet poreznog nadzora

Članak 105.

- (1) Porezni nadzor obuhvaća provjeru jedne ili više vrsta poreza.
- (2) Ako je poduzetnik fizička osoba, nadzor može obuhvaćati i one činjenice koje nisu u vezi s njegovom gospodarskom djelatnošću.
- (3) Porezni nadzor društava kapitala ili društava osoba obuhvaća i provjeru odnosa bitnih za oporezivanje između člana društva.

Redoslijed plaćanja

Članak 114.

- (1) Ako porezni obveznik duguje poreze, kamate i troškove ovrhe iz uplaćenog iznosa, najprije se naplaćuju kamate i troškovi ovrhe, a nakon toga glavni porezni dug iste vrste poreza.
- (2) Ako porezni obveznik duguje više vrsta poreza, a uplaćeni iznos nije dovoljan za plaćanje ukupnoga poreznog duga, tada se pojedine vrste poreza naplaćuju po redoslijedu njihova dospijeća.
- (3) Kod iznosa koji dospijevaju istodobno redoslijed naplate određuje porezno tijelo.
- (4) S uplatom poreznog obveznika u kojoj je naznačena vrsta obveze koja se plaća porezno tijelo postupit će na način propisan u stavcima 1. do 3. ovoga članka ukoliko postoje ranije nepodmirene obveze.
- (5) Iznimno, ako se uplata odnosi na podmirenje duga za koji je upisan zalog ili hipoteka, uplatom se naplaćuju najprije kamate pa glavnica duga na koje se zalog ili hipoteka odnosi. Ako uplaćeni iznos nije dostatan za podmirenje svih vrsta poreza pod zalogom ili hipotekom, pojedine vrste poreza naplaćuju se na način propisan stavkom 2. i 3. ovoga članka.

Osiguranje naplate poreznog duga

Članak 121.

Porezno tijelo može tražiti od poreznog obveznika ili poreznog jamca da dade sredstva osiguranja plaćanja poreza, kao uvjet za odgodu naplate poreznog duga.

Naplata iz sredstava osiguranja

Članak 123.

Ako se porezni obveznik ne pridržava rokova iz rješenja o odgodi plaćanja, a dana su sredstva osiguranja, porezno tijelo ukinut će rješenje o odgodi i porezni dug naplatiti iz sredstava osiguranja naplate.

Ovršna i vjerodostojna isprava

Članak 128.

- (1) Ovrha se provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave.
- (2) Ovršne isprave iz stavka 1. ovoga članka jesu:
1. rješenje o utvrđivanju poreza,
 2. obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza,
 3. jedinstvena ovršna isprava koja se koristi pri naplati stranih tražbina,
 4. druga isprava koja je posebnim zakonom određena kao ovršna isprava.
- (3) Vjerodostojna isprava u smislu stavka 1. ovoga članka jest knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela.

Otpis dospjelog poreznog duga

Članak 137.

- (1) Tražbina s osnove poreza koja se ne može naplatiti ni u postupku ovrhe, otpisuje se kao nenaplativa:
1. ako je ovršenik umro, a nije ostavio pokretnina ni nekretnina iz kojih se može naplatiti dug po osnovi poreza,
 2. ako postoji pravomoćno rješenje o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili ako je ista informacija razmijenjena između sudskog registra i poreznog tijela elektroničkim putem, a ne postoji osiguranje duga po osnovi poreznog jamstva,
 3. ako postoji pravomoćno rješenje o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi kojom je utvrđeno da se dug otpisuje,
 4. ako postoji pravomoćno rješenje o brisanju iz sudskog registra, a ne postoji osiguranje duga po osnovi poreznog jamstva.
- (2) Ako protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi iz stavka 1. točke 2. i 4. ovoga članka bude podnesen zahtjev za plaćanje sukladno članku 26. ovoga Zakona s osnove poreznog jamstva prema ovom Zakonu te s osnove pogodavanja vjerovniku, tražbina poreznog tijela od ovršenika će se ponovno evidentirati.
- (3) Ako bi izvršenje naplate poreznog duga dovelo u pitanje osnovne životne potrebe dužnika odnosno ovršenika i članova njegova kućanstva, porez se može iznimno, na njegov zahtjev, otpisati u cijelosti ili djelomice.
- (4) O otpisu dospjelog poreznog duga iz stavka 3. ovoga članka, na osnovi pisanog i obrazloženog zahtjeva dužnika odnosno ovršenika koji se podnosi poreznom tijelu nadležnom prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu dužnika odnosno ovršenika, rješenjem odlučuje čelnik poreznog tijela.

Pljenidba novčanih sredstava ovršenika po računima

Članak 140.

- (1) Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.
- (2) Osnovom za plaćanje u smislu ovoga Zakona smatra se: rješenje o ovrsi, rješenje o osiguranju i zadužnica.
- (3) Osnove za plaćanje porezne obveze izvršavaju se prije svih drugih naloga.

Obveza očitovanja dužnika ovršenika

Članak 143.

- (1) Dužnik ovršenika mora ovrhovoditelja u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ovrsi na tražbini ovršenika obavijestiti o tome:
 1. priznaje li tražbinu kao utemeljenu,
 2. koja prava prema tražbini polažu druge osobe,
 3. je li i zbog kojih prava tražbina već zaplijenjena za druge vjerovnike.
- (2) Porezno tijelo koje je donijelo rješenje o ovrsi provjerit će navode dužnika ovršenika te odlučiti o obustavi ili nastavku postupka.

Troškovi ovrhe

Članak 157.

- (1) Troškove ovrhe snosi ovršenik. Ako ima više ovršenika, oni su solidarni dužnici.
- (2) Troškovi koji nisu utvrđeni ovršnim rješenjem utvrđuju se posebnim rješenjem u roku od osam dana od nastanka.
- (3) Najmanji iznos troškova ovrhe iznosi 200,00 kuna i naplaćuju se u postupku ovrhe.

Pravni učinak žalbe

Članak 167.

- (1) Žalba odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta do donošenja rješenja o žalbi.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, žalba ne odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta koji je donesen u skraćenom postupku na temelju članka 77. ovoga Zakona.

Lakši porezni prekršaji

Članak 207.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:

1. ako poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom ne čuva na mjestu propisanom zakonom (članak 56. stavak 9.),
2. ako na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine ne popiše svu imovinu i obveze (članak 56. stavak 13.),
3. ako ne popiše imovinu i obveze pri promjenama cijena dobara ili kod statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili kod otvaranja postupka stečaja ili likvidacije (članak 56. stavak 14.),
4. ako na zahtjev poreznog tijela ne stavi na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način (članak 57. stavak 6.),
5. ako ne prijavi činjenicu stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, u propisanom roku (članak 58. stavci 2. i 4.),
6. ako ne prijavi činjenicu promjene većinskog vlasnika u propisanom roku (članak 58. stavak 3.),
7. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac (članak 61.),
8. ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke (članak 63. stavak 2.),
9. ako ne izda poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu (članak 63. stavak 4.),
10. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela (članak 69. stavak 4.),
11. ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno (članak 69. stavak 7.),
12. ako ometa očevid (članak 73. stavak 1.),
13. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku (članak 127.),
14. banka i Financijska agencija, svaka u okviru svojih obveza, ako ne postupe u skladu s člankom 140. ovoga Zakona,
15. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o isplaćenoj kamati fizičkim osobama-nerezidentima (članak 202. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 200,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točke 8. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (članak 63. stavak 2.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

Teži porezni prekršaji

Članak 208.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:
1. ako evidencije o dnevnom gotovinskom prometu ne vodi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju ili ne osigurava dostupnost evidencija poreznom tijelu (članak 56. stavak 5.),
 2. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi sukladno načinu oporezivanja ili tko pri vođenju poslovnih knjiga ili drugih evidencija na nosačima podataka ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke (članak 56. stavak 7.),
 3. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva (članak 56. stavak 8.),
 4. ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze u zakonskom roku (članak 58. stavak 1.),
 5. ako ne podnese poreznu prijavu na poziv poreznog tijela (članak 62. stavak 2.),
 6. ako ne podnese poreznu prijavu poreznom tijelu u propisanom roku (članak 62. stavak 4.),
 7. ako uz poreznu prijavu ne priloži dokumentaciju sukladno poreznim propisima (članak 63. stavak 3.),
 8. ako na zahtjev poreznog tijela ne dostavi podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja (članak 69. stavak 1.),
 9. ako ne omogući obavljanje poreznog nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev (članak 108. stavak 4.),
 10. ako ne sudjeluje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za njegovo oporezivanje na način da ne da obavijesti i ne predoči poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, ne imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime ili ne omogući preuzimanje i cjelovitu reprodukciju podataka u elektroničkom obliku te njihovu dostupnost za cijelo vrijeme trajanja poreznog nadzora (članak 109. stavci 1., 2. i 3.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 5., 6. i 7. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

Najteži porezni prekršaji

Članak 209.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:
1. ako ne izdaje račune, ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom ili ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja u skladu sa zakonskim propisima (članak 54.),
 2. ako knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno ili točno ili pravodobno ili uredno (članak 56. stavak 1.),
 3. ako poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuva u rokovima propisani zakonom (članak 56. stavak 16.),

4. ako ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno tko ne osigura podatke na propisani način, ili ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka, ili ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, pristup podacima, čitljivost originalnih podataka, njihovo pravilno spremanje i čuvanje na propisani način (članak 57. stavci 1., 2., 3. i 4.),

5. ako odbije sudjelovati u poreznom postupku (članak 59. i članak 60.),

6. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela (članak 68.),

7. ako ne predoči poslovne knjige, evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave na zahtjev poreznog tijela (članak 71. stavak 1.),

8. ako ne dostavi Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podatke o prometu kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana (članak 101. stavci 1. i 2.),

9. ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora (članak 104. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 40.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točke 6. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 210.

(1) Porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku za učinjeni prekršaj iz članka 209. točaka 5., 6. i 9. ovoga Zakona.

(2) Zabrana rada može trajati od 15 dana do šest mjeseci.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Zabrana iz stavka 2. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost kao i pečaćenjem opreme i sredstava koja mu služe za rad.